

**ЗАКОН ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА КОНВЕНЦИЈАТА
ЗА ЗАШТИТА НА НЕМАТЕРИЈАЛНОТО
КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО**

Сл. Весник на Р. Македонија, бр.59 од 12.05.2006 година

Член 1

Се ратификува Конвенцијата за заштита на нематеријалното културно наследство, усвоена на 17 октомври 2003 година во Париз.

Член 2

Конвенцијата во оригинал на англиски јазик и во превод на македонски јазик гласи:

CONVENTION FOR THE SAFEGUARDING OF THE INTANGIBLE CULTURAL HERITAGE

The General Conference of the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization hereinafter referred to as UNESCO, meeting in Paris, from 29 September to 17 October 2003, at its 32nd session,

Referring to existing international human rights instruments, in particular to the Universal Declaration on Human Rights of 1948, the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights of 1966, and the International Covenant on Civil and Political Rights of 1966,

Considering the importance of the intangible cultural heritage as a mainspring of cultural diversity and a guarantee of sustainable development, as underscored in the UNESCO Recommendation on the Safeguarding of Traditional Culture and Folklore of 1989, in the UNESCO Universal Declaration on Cultural Diversity of 2001, and in the Istanbul Declaration of 2002 adopted by the Third Round Table of Ministers of Culture,

Considering the deep-seated interdependence between the intangible cultural heritage and the tangible cultural and natural heritage,

Recognizing that the processes of globalization and social transformation, alongside the conditions they create for renewed dialogue among communities, also give rise, as does the phenomenon of intolerance, to grave threats of deterioration, disappearance and destruction of the intangible cultural heritage, in particular owing to a lack of resources for safeguarding such heritage,

Being aware of the universal will and the common concern to safeguard the intangible cultural heritage of humanity,

Recognizing that communities, in particular indigenous communities, groups and, in some cases, individuals, play an important role in the production, safeguarding, maintenance and re-creation of the intangible cultural heritage, thus helping to enrich cultural diversity and human creativity,

Noting the far-reaching impact of the activities of UNESCO in establishing normative instruments for the protection of the cultural heritage, in particular the Convention for the Protection of the World Cultural and Natural Heritage of 1972,

Noting further that no binding multilateral instrument as yet exists for the safeguarding of the intangible cultural heritage,

Considering that existing international agreements, recommendations and resolutions concerning the cultural and natural heritage need to be effectively enriched and supplemented by means of new provisions relating to the intangible cultural heritage,

Considering the need to build greater awareness, especially among the younger generations, of the importance of the intangible cultural heritage and of its safeguarding,

Considering that the international community should contribute, together with the States Parties to this Convention, to the safeguarding of such heritage in a spirit of cooperation and mutual assistance,

Recalling UNESCO's programmes relating to the intangible cultural heritage, in particular the Proclamation of Masterpieces of the Oral and Intangible Heritage of Humanity,

Considering the invaluable role of the intangible cultural heritage as a factor in bringing human beings closer together and ensuring exchange and understanding among them,

Adopts this Convention on this seventeenth day of October 2003.

I. General provisions

Article 1 – Purposes of the Convention

The purposes of this Convention are:

- (a) to safeguard the intangible cultural heritage;
- (b) to ensure respect for the intangible cultural heritage of the communities, groups and individuals concerned;
- (c) to raise awareness at the local, national and international levels of the importance of the intangible cultural heritage, and of ensuring mutual appreciation thereof;
- (d) to provide for international cooperation and assistance.

Article 2 – Definitions

For the purposes of this Convention,

1. The “intangible cultural heritage” means the practices, representations, expressions, knowledge, skills – as well as the instruments, objects, artefacts and cultural spaces associated therewith – that communities, groups and, in some cases, individuals recognize as part of their cultural heritage. This intangible cultural heritage, transmitted from generation to generation, is constantly recreated by communities and groups in response to their environment, their interaction with nature and their history, and provides them with a sense of identity and continuity, thus promoting respect for cultural diversity and human creativity. For the purposes of this Convention, consideration will be given solely to such intangible cultural heritage as is compatible with existing international human rights instruments, as well as with the requirements of mutual respect among communities, groups and individuals, and of sustainable development.

2. The “intangible cultural heritage”, as defined in paragraph 1 above, is manifested *inter alia* in the following domains:

- (a) oral traditions and expressions, including language as a vehicle of the intangible cultural heritage;
- (b) performing arts;
- (c) social practices, rituals and festive events;
- (d) knowledge and practices concerning nature and the universe;
- (e) traditional craftsmanship.

3. “Safeguarding” means measures aimed at ensuring the viability of the intangible cultural heritage, including the identification, documentation, research, preservation, protection, promotion, enhancement, transmission, particularly through formal and non-formal education, as well as the revitalization of the various aspects of such heritage.

4. “States Parties” means States which are bound by this Convention and among which this Convention is in force.

5. This Convention applies *mutatis mutandis* to the territories referred to in Article 33 which become Parties to this Convention in accordance with the conditions set out in that Article. To that extent the expression “States Parties” also refers to such territories.

Article 3 – Relationship to other international instruments

Nothing in this Convention may be interpreted as:

- (a) altering the status or diminishing the level of protection under the 1972 Convention concerning the Protection of the World Cultural and Natural Heritage of World Heritage properties with which an item of the intangible cultural heritage is directly associated; or
- (b) affecting the rights and obligations of States Parties deriving from any international instrument relating to intellectual property rights or to the use of biological and ecological resources to which they are parties.

II. Organs of the Convention

Article 4 – General Assembly of the States Parties

1. A General Assembly of the States Parties is hereby established, hereinafter referred to as “the General Assembly”. The General Assembly is the sovereign body of this Convention.
2. The General Assembly shall meet in ordinary session every two years. It may meet in extraordinary session if it so decides or at the request either of the Intergovernmental Committee for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage or of at least one-third of the States Parties.
3. The General Assembly shall adopt its own Rules of Procedure.

Article 5 – Intergovernmental Committee for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage

1. An Intergovernmental Committee for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage, hereinafter referred to as “the Committee”, is hereby established within UNESCO. It shall be composed of representatives of 18 States Parties, elected by the States Parties meeting in General Assembly, once this Convention enters into force in accordance with Article 34.
2. The number of States Members of the Committee shall be increased to 24 once the number of the States Parties to the Convention reaches 50.

Article 6 – Election and terms of office of States Members of the Committee

1. The election of States Members of the Committee shall obey the principles of equitable geographical representation and rotation.
2. States Members of the Committee shall be elected for a term of four years by States Parties to the Convention meeting in General Assembly.
3. However, the term of office of half of the States Members of the Committee elected at the first election is limited to two years. These States shall be chosen by lot at the first election.
4. Every two years, the General Assembly shall renew half of the States Members of the Committee.
5. It shall also elect as many States Members of the Committee as required to fill vacancies.
6. A State Member of the Committee may not be elected for two consecutive terms.
7. States Members of the Committee shall choose as their representatives persons who are qualified in the various fields of the intangible cultural heritage.

Article 7 – Functions of the Committee

Without prejudice to other prerogatives granted to it by this Convention, the functions of the Committee shall be to:

- (a) promote the objectives of the Convention, and to encourage and monitor the implementation thereof;
- (b) provide guidance on best practices and make recommendations on measures for the safeguarding of the intangible cultural heritage;
- (c) prepare and submit to the General Assembly for approval a draft plan for the use of the resources of the Fund, in accordance with Article 25;
- (d) seek means of increasing its resources, and to take the necessary measures to this end, in accordance with Article 25;
- (e) prepare and submit to the General Assembly for approval operational directives for the implementation of this Convention;
- (f) examine, in accordance with Article 29, the reports submitted by States Parties, and to summarize them for the General Assembly;
- (g) examine requests submitted by States Parties, and to decide thereon, in accordance with objective selection criteria to be established by the Committee and approved by the General Assembly for:

- (i) inscription on the lists and proposals mentioned under Articles 16, 17 and 18;
- (ii) the granting of international assistance in accordance with Article 22.

Article 8 – Working methods of the Committee

1. The Committee shall be answerable to the General Assembly. It shall report to it on all its activities and decisions.
2. The Committee shall adopt its own Rules of Procedure by a two-thirds majority of its Members.
3. The Committee may establish, on a temporary basis, whatever ad hoc consultative bodies it deems necessary to carry out its task.
4. The Committee may invite to its meetings any public or private bodies, as well as private persons, with recognized competence in the various fields of the intangible cultural heritage, in order to consult them on specific matters.

Article 9 – Accreditation of advisory organizations

1. The Committee shall propose to the General Assembly the accreditation of non-governmental organizations with recognized competence in the field of the intangible cultural heritage to act in an advisory capacity to the Committee.
2. The Committee shall also propose to the General Assembly the criteria for and modalities of such accreditation.

Article 10 – The Secretariat

1. The Committee shall be assisted by the UNESCO Secretariat.
2. The Secretariat shall prepare the documentation of the General Assembly and of the Committee, as well as the draft agenda of their meetings, and shall ensure the implementation of their decisions.

III. Safeguarding of the intangible cultural heritage at the national level

Article 11 – Role of States Parties

Each State Party shall:

- (a) take the necessary measures to ensure the safeguarding of the intangible cultural heritage present in its territory;
- (b) among the safeguarding measures referred to in Article 2, paragraph 3, identify and define the various elements of the intangible cultural heritage present in its territory, with the participation of communities, groups and relevant non-governmental organizations.

Article 12 – Inventories

1. To ensure identification with a view to safeguarding, each State Party shall draw up, in a manner geared to its own situation, one or more inventories of the intangible cultural heritage present in its territory. These inventories shall be regularly updated.
2. When each State Party periodically submits its report to the Committee, in accordance with Article 29, it shall provide relevant information on such inventories.

Article 13 – Other measures for safeguarding

To ensure the safeguarding, development and promotion of the intangible cultural heritage present in its territory, each State Party shall endeavour to:

- (a) adopt a general policy aimed at promoting the function of the intangible cultural heritage in society, and at integrating the safeguarding of such heritage into planning programmes;
- (b) designate or establish one or more competent bodies for the safeguarding of the intangible cultural heritage present in its territory;
- (c) foster scientific, technical and artistic studies, as well as research methodologies, with a view to effective safeguarding of the intangible cultural heritage, in particular the intangible cultural heritage in danger;
- (d) adopt appropriate legal, technical, administrative and financial measures aimed at:
 - (i) fostering the creation or strengthening of institutions for training in the management of the intangible cultural heritage and the transmission of such heritage through forums and spaces intended for the performance or expression thereof;
 - (ii) ensuring access to the intangible cultural heritage while respecting customary practices governing access to specific aspects of such heritage;
 - (iii) establishing documentation institutions for the intangible cultural heritage and facilitating access to them.

Article 14 – Education, awareness-raising and capacity-building

Each State Party shall endeavour, by all appropriate means, to:

- (a) ensure recognition of, respect for, and enhancement of the intangible cultural heritage in society, in particular through:
 - (i) educational, awareness-raising and information programmes, aimed at the general public, in particular young people;
 - (ii) specific educational and training programmes within the communities and groups concerned;

- (iii) capacity-building activities for the safeguarding of the intangible cultural heritage, in particular management and scientific research; and
- (iv) non-formal means of transmitting knowledge;
- (b) keep the public informed of the dangers threatening such heritage, and of the activities carried out in pursuance of this Convention;
- (c) promote education for the protection of natural spaces and places of memory whose existence is necessary for expressing the intangible cultural heritage.

Article 15 – Participation of communities, groups and individuals

Within the framework of its safeguarding activities of the intangible cultural heritage, each State Party shall endeavour to ensure the widest possible participation of communities, groups and, where appropriate, individuals that create, maintain and transmit such heritage, and to involve them actively in its management.

IV. Safeguarding of the intangible cultural heritage at the international level

Article 16 – Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity

1. In order to ensure better visibility of the intangible cultural heritage and awareness of its significance, and to encourage dialogue which respects cultural diversity, the Committee, upon the proposal of the States Parties concerned, shall establish, keep up to date and publish a Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity.
2. The Committee shall draw up and submit to the General Assembly for approval the criteria for the establishment, updating and publication of this Representative List.

Article 17 – List of Intangible Cultural Heritage in Need of Urgent Safeguarding

1. With a view to taking appropriate safeguarding measures, the Committee shall establish, keep up to date and publish a List of Intangible Cultural Heritage in Need of Urgent Safeguarding, and shall inscribe such heritage on the List at the request of the State Party concerned.
2. The Committee shall draw up and submit to the General Assembly for approval the criteria for the establishment, updating and publication of this List.
3. In cases of extreme urgency – the objective criteria of which shall be approved by the General Assembly upon the proposal of the Committee – the Committee may inscribe an item of the heritage concerned on the List mentioned in paragraph 1, in consultation with the State Party concerned.

Article 18 – Programmes, projects and activities for the safeguarding of the intangible cultural heritage

1. On the basis of proposals submitted by States Parties, and in accordance with criteria to be defined by the Committee and approved by the General Assembly, the Committee shall periodically select and promote national, subregional and regional programmes, projects and

activities for the safeguarding of the heritage which it considers best reflect the principles and objectives of this Convention, taking into account the special needs of developing countries.

2. To this end, it shall receive, examine and approve requests for international assistance from States Parties for the preparation of such proposals.

3. The Committee shall accompany the implementation of such projects, programmes and activities by disseminating best practices using means to be determined by it.

V. International cooperation and assistance

Article 19 – Cooperation

1. For the purposes of this Convention, international cooperation includes, inter alia, the exchange of information and experience, joint initiatives, and the establishment of a mechanism of assistance to States Parties in their efforts to safeguard the intangible cultural heritage.

2. Without prejudice to the provisions of their national legislation and customary law and practices, the States Parties recognize that the safeguarding of intangible cultural heritage is of general interest to humanity, and to that end undertake to cooperate at the bilateral, subregional, regional and international levels.

Article 20 – Purposes of international assistance

International assistance may be granted for the following purposes:

- (a) the safeguarding of the heritage inscribed on the List of Intangible Cultural Heritage in Need of Urgent Safeguarding;
- (b) the preparation of inventories in the sense of Articles 11 and 12;
- (c) support for programmes, projects and activities carried out at the national, subregional and regional levels aimed at the safeguarding of the intangible cultural heritage;
- (d) any other purpose the Committee may deem necessary.

Article 21 – Forms of international assistance

The assistance granted by the Committee to a State Party shall be governed by the operational directives foreseen in Article 7 and by the agreement referred to in Article 24, and may take the following forms:

- (a) studies concerning various aspects of safeguarding;
- (b) the provision of experts and practitioners;
- (c) the training of all necessary staff;
- (d) the elaboration of standard-setting and other measures;

- (e) the creation and operation of infrastructures;
- (f) the supply of equipment and know-how;
- (g) other forms of financial and technical assistance, including, where appropriate, the granting of low-interest loans and donations.

Article 22 – Conditions governing international assistance

1. The Committee shall establish the procedure for examining requests for international assistance, and shall specify what information shall be included in the requests, such as the measures envisaged and the interventions required, together with an assessment of their cost.
2. In emergencies, requests for assistance shall be examined by the Committee as a matter of priority.
3. In order to reach a decision, the Committee shall undertake such studies and consultations as it deems necessary.

Article 23 – Requests for international assistance

1. Each State Party may submit to the Committee a request for international assistance for the safeguarding of the intangible cultural heritage present in its territory.
2. Such a request may also be jointly submitted by two or more States Parties.
3. The request shall include the information stipulated in Article 22, paragraph 1, together with the necessary documentation.

Article 24 – Role of beneficiary States Parties

1. In conformity with the provisions of this Convention, the international assistance granted shall be regulated by means of an agreement between the beneficiary State Party and the Committee.
2. As a general rule, the beneficiary State Party shall, within the limits of its resources, share the cost of the safeguarding measures for which international assistance is provided.
3. The beneficiary State Party shall submit to the Committee a report on the use made of the assistance provided for the safeguarding of the intangible cultural heritage.

VI. Intangible Cultural Heritage Fund

Article 25 – Nature and resources of the Fund

1. A “Fund for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage”, hereinafter referred to as “the Fund”, is hereby established.
2. The Fund shall consist of funds-in-trust established in accordance with the Financial Regulations of UNESCO.

3. The resources of the Fund shall consist of:
 - (a) contributions made by States Parties;
 - (b) funds appropriated for this purpose by the General Conference of UNESCO;
 - (c) contributions, gifts or bequests which may be made by:
 - (i) other States;
 - (ii) organizations and programmes of the United Nations system, particularly the United Nations Development Programme, as well as other international organizations;
 - (iii) public or private bodies or individuals;
 - (d) any interest due on the resources of the Fund;
 - (e) funds raised through collections, and receipts from events organized for the benefit of the Fund;
 - (f) any other resources authorized by the Fund's regulations, to be drawn up by the Committee.
4. The use of resources by the Committee shall be decided on the basis of guidelines laid down by the General Assembly.
5. The Committee may accept contributions and other forms of assistance for general and specific purposes relating to specific projects, provided that those projects have been approved by the Committee.
6. No political, economic or other conditions which are incompatible with the objectives of this Convention may be attached to contributions made to the Fund.

Article 26 – Contributions of States Parties to the Fund

1. Without prejudice to any supplementary voluntary contribution, the States Parties to this Convention undertake to pay into the Fund, at least every two years, a contribution, the amount of which, in the form of a uniform percentage applicable to all States, shall be determined by the General Assembly. This decision of the General Assembly shall be taken by a majority of the States Parties present and voting which have not made the declaration referred to in paragraph 2 of this Article. In no case shall the contribution of the State Party exceed 1% of its contribution to the regular budget of UNESCO.
2. However, each State referred to in Article 32 or in Article 33 of this Convention may declare, at the time of the deposit of its instruments of ratification, acceptance, approval or accession, that it shall not be bound by the provisions of paragraph 1 of this Article.
3. A State Party to this Convention which has made the declaration referred to in paragraph 2 of this Article shall endeavour to withdraw the said declaration by notifying the Director-General of UNESCO. However, the withdrawal of the declaration shall not take

effect in regard to the contribution due by the State until the date on which the subsequent session of the General Assembly opens.

4. In order to enable the Committee to plan its operations effectively, the contributions of States Parties to this Convention which have made the declaration referred to in paragraph 2 of this Article shall be paid on a regular basis, at least every two years, and should be as close as possible to the contributions they would have owed if they had been bound by the provisions of paragraph 1 of this Article.

5. Any State Party to this Convention which is in arrears with the payment of its compulsory or voluntary contribution for the current year and the calendar year immediately preceding it shall not be eligible as a Member of the Committee; this provision shall not apply to the first election. The term of office of any such State which is already a Member of the Committee shall come to an end at the time of the elections provided for in Article 6 of this Convention.

Article 27 – Voluntary supplementary contributions to the Fund

States Parties wishing to provide voluntary contributions in addition to those foreseen under Article 26 shall inform the Committee, as soon as possible, so as to enable it to plan its operations accordingly.

Article 28 – International fund-raising campaigns

The States Parties shall, insofar as is possible, lend their support to international fund-raising campaigns organized for the benefit of the Fund under the auspices of UNESCO.

VII. Reports

Article 29 – Reports by the States Parties

The States Parties shall submit to the Committee, observing the forms and periodicity to be defined by the Committee, reports on the legislative, regulatory and other measures taken for the implementation of this Convention.

Article 30 – Reports by the Committee

1. On the basis of its activities and the reports by States Parties referred to in Article 29, the Committee shall submit a report to the General Assembly at each of its sessions.
2. The report shall be brought to the attention of the General Conference of UNESCO.

VIII. Transitional clause

Article 31 – Relationship to the Proclamation of Masterpieces of the Oral and Intangible Heritage of Humanity

1. The Committee shall incorporate in the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity the items proclaimed “Masterpieces of the Oral and Intangible Heritage of Humanity” before the entry into force of this Convention.

2. The incorporation of these items in the Representative List of the Intangible Cultural Heritage of Humanity shall in no way prejudice the criteria for future inscriptions decided upon in accordance with Article 16, paragraph 2.
3. No further Proclamation will be made after the entry into force of this Convention.

IX. Final clauses

Article 32 – Ratification, acceptance or approval

1. This Convention shall be subject to ratification, acceptance or approval by States Members of UNESCO in accordance with their respective constitutional procedures.
2. The instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Director-General of UNESCO.

Article 33 – Accession

1. This Convention shall be open to accession by all States not Members of UNESCO that are invited by the General Conference of UNESCO to accede to it.
2. This Convention shall also be open to accession by territories which enjoy full internal self-government recognized as such by the United Nations, but have not attained full independence in accordance with General Assembly resolution 1514 (XV), and which have competence over the matters governed by this Convention, including the competence to enter into treaties in respect of such matters.
3. The instrument of accession shall be deposited with the Director-General of UNESCO.

Article 34 – Entry into force

This Convention shall enter into force three months after the date of the deposit of the thirtieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, but only with respect to those States that have deposited their respective instruments of ratification, acceptance, approval, or accession on or before that date. It shall enter into force with respect to any other State Party three months after the deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

Article 35 – Federal or non-unitary constitutional systems

The following provisions shall apply to States Parties which have a federal or non-unitary constitutional system:

- (a) with regard to the provisions of this Convention, the implementation of which comes under the legal jurisdiction of the federal or central legislative power, the obligations of the federal or central government shall be the same as for those States Parties which are not federal States;
- (b) with regard to the provisions of this Convention, the implementation of which comes under the jurisdiction of individual constituent States, countries, provinces or cantons which are not obliged by the constitutional system of the federation to

take legislative measures, the federal government shall inform the competent authorities of such States, countries, provinces or cantons of the said provisions, with its recommendation for their adoption.

Article 36 – Denunciation

1. Each State Party may denounce this Convention.
2. The denunciation shall be notified by an instrument in writing, deposited with the Director-General of UNESCO.
3. The denunciation shall take effect twelve months after the receipt of the instrument of denunciation. It shall in no way affect the financial obligations of the denouncing State Party until the date on which the withdrawal takes effect.

Article 37 – Depositary functions

The Director-General of UNESCO, as the Depositary of this Convention, shall inform the States Members of the Organization, the States not Members of the Organization referred to in Article 33, as well as the United Nations, of the deposit of all the instruments of ratification, acceptance, approval or accession provided for in Articles 32 and 33, and of the denunciations provided for in Article 36.

Article 38 – Amendments

1. A State Party may, by written communication addressed to the Director-General, propose amendments to this Convention. The Director-General shall circulate such communication to all States Parties. If, within six months from the date of the circulation of the communication, not less than one half of the States Parties reply favourably to the request, the Director-General shall present such proposal to the next session of the General Assembly for discussion and possible adoption.
2. Amendments shall be adopted by a two-thirds majority of States Parties present and voting.
3. Once adopted, amendments to this Convention shall be submitted for ratification, acceptance, approval or accession to the States Parties.
4. Amendments shall enter into force, but solely with respect to the States Parties that have ratified, accepted, approved or acceded to them, three months after the deposit of the instruments referred to in paragraph 3 of this Article by two-thirds of the States Parties. Thereafter, for each State Party that ratifies, accepts, approves or accedes to an amendment, the said amendment shall enter into force three months after the date of deposit by that State Party of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.
5. The procedure set out in paragraphs 3 and 4 shall not apply to amendments to Article 5 concerning the number of States Members of the Committee. These amendments shall enter into force at the time they are adopted.

6. A State which becomes a Party to this Convention after the entry into force of amendments in conformity with paragraph 4 of this Article shall, failing an expression of different intention, be considered:

- (a) as a Party to this Convention as so amended; and
- (b) as a Party to the unamended Convention in relation to any State Party not bound by the amendments.

Article 39 – Authoritative texts

This Convention has been drawn up in Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish, the six texts being equally authoritative.

Article 40 – Registration

In conformity with Article 102 of the Charter of the United Nations, this Convention shall be registered with the Secretariat of the United Nations at the request of the Director-General of UNESCO.

КОНВЕНЦИЈА ЗА ЗАШТИТА НА НЕМАТЕРИЈАЛНО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО

Париз, 17 октомври 2003 год.

Генералната конференција на Организацијата на Обединетите нации за образование, наука и култура, во натамошниот текст именувана како УНЕСКО, на состанокот во Париз, од 29 септември до 17 октомври 2003 год, на своето 32 заседание,

Уишћувајќи на постоечките инструменти за правата на човекот, особено на Универзалната декларација за правата на човекот од 1948 год., на Меѓународниот договор за економски, социјални и културни права од 1966 год. и на Меѓународниот договор за граѓански и политички права од 1966 год.;

Имајќи го предвид значењето на нематеријалното културно наследство како основен двигател на културниот диверзитет и гаранција за одржлив развој, како што е нагласено во Препораката на УНЕСКО за заштита на традиционалната култура и фолклор од 1989 год., во Универзалната декларација за културна различност од 2001 год. и во Истанбулската декларација од 2002 год. прифатена на Третата тркалезна маса на министрите за култура;

Имајќи ја предвид длабоката меѓусебна зависност на нематеријалното културно наследство и материјалното културно и природно наследство,

Признавајќи дека процесите на глобализација и на општествена трансформација, напоредно со состојбите што тие ги создаваат за обновување на дијалогот меѓу заедниците, како и феноменот на нетолеранција, претставуваат сериозна закана за деградирање, исчезнување и уништување на нематеријалното културно наследство, особено поради недостигот од средства за негова заштита;

Свесни за универзалната волја и заедничка грижа за заштита на нематеријалното културно наследство на човештвото;

Признавајќи дека заедниците, особено автохтоните заедници, групите и, во одредени случаи, поединци играат важна улога во создавањето, заштитата, одржувањето и повторното создавање на нематеријалното културно наследство, а на тој начин помагаат во збогатувањето на културната различност и креативност на човештвото;

Посочувајќи на далекусежното влијание на активностите на УНЕСКО во етаблирање нормативни инструменти за заштита на културното наследство, особено Конвенцијата за заштита на светското културно и природно наследство од 1972 год.;

Укажувајќи, меѓу другото, дека сè уште не постои обврзувачки мултилатерален инструмент за заштита на нематеријалното културно наследство;

Имајќи предвид дека постоечките меѓународни договори, препораки и резолуции што се однесуваат на културното и на природното наследство треба да бидат збогатени и дополнети со нови одредби што се однесуваат на нематеријалното културно наследство,

Укажувајќи на потребата од подигање на свеста, особено меѓу припадниците на помладите генерации, за значењето на нематеријалното културно наследство и неговата заштита;

Укажувајќи на фактот дека меѓународната заедница треба, заедно со државите потписнички на оваа конвенција, да учествува во заштитата на ова наследство во духот на заемна соработка и помош,

Повикувајќи се на програмите на УНЕСКО што се однесуваат на нематеријалното културно наследство, особено во прогласувањето ремек-дела од говорно и нематеријално наследство на човештвото;

Имајќи ја предвид непроценливата улога на нематеријалното културно наследство како фактор за зближување, размена и разбирање меѓу луѓето,

ја усвои оваа конвенција на седумнаесетти октомври 2003 година.

I Основни одредби

Член 1 – Цели на Конвенцијата

Цели на оваа конвенција се:

- а) заштита на нематеријалното културно наследство;
- б) обезбедување почит кон нематеријалното културно наследство на заедници, на групи и на поединци;
- в) подигање на свеста за значењето на нематеријалното културно наследство на локално, на национално и на меѓународно ниво, при што ќе се обезбеди и заемно почитување;
- г) остварување меѓународна соработка и помош.

Член 2 – Дефиниции

За целите на оваа конвенција,

1. Терминот „нематеријално културно наследство“ значи обичаи, претставувања, изрази, знаење, вештини – како и инструменти, предмети, артефакти и културни предели што се во врска со нив – коишто заедниците, групите и, во определени случаи, поединци ги препознаваат како дел од своето културно наследство. Ова нематеријално културно наследство што се пренесува од генерација на генерација постојано се возобновува од заедници и групи во функција на нивната окруженост, нивната интерактивност со природата и нивната историја, го јакне нивното чувство за идентитет и континуитет на тој начин што го промовира почитувањето на културната различност и на човековата креативност. За целите на оваа конвенција ќе биде земено предвид само она нематеријално наследство што е компатибилно со постоечките меѓународни инструменти за човековите права, со барањата за заемно почитување меѓу заедници, групи и поединци, како и за одржлив развој.
2. Нематеријалното културно наследство, како што е дефинирано во параграф 1 од овој член, се манифестира, меѓу другото, во следните домени:
 - а) усна традиција и изразување, вклучувајќи го и јазикот како пренесувач на нематеријалното културно наследство;
 - б) изведувачки уметности;
 - в) обичаи, обреди и празнични случувања;
 - г) сознанија и обичаи што се однесуваат на природата и на универзумот;
 - д) традиционални занаети.

3. „Заштита“ означува мерки чија цел е да се обезбеди опстојување на нематеријалното културно наследство, вклучувајќи ја неговата идентификација, документација, истражување, зачувување, заштита, промоција, вреднување, пренесување, особено преку формално и неформално образование, како и ревитализација на различните аспекти на тоа наследство.
4. „Држави-потписнички“ означува држави што се обврзани со оваа конвенција и во кои оваа конвенција е на сила.
5. Оваа конвенција се применува *mutatis mutandis* на териториите назначени во член 33 што станале потписнички на оваа конвенција согласно со условите дефинирани во овој член. Во таа смисла, терминот „држави-потписнички“ исто така се однесува на овие територии.

Член 3 - Поврзаност со другите меѓународни инструменти

Во оваа конвенција ништо не смее да биде толкувано како:

- а) менување на статусот или намалување на нивото на заштита на добрата означени како светско наследство во рамките на Конвенцијата за заштита на светско, природно и културно наследство од 1972 год. со којашто еден елемент од нематеријалното културно наследство е директно поврзан; или
- б) влијание врз правата и обврските на државите-потписнички што произлегуваат од кој било меѓународен инструмент што се однесува на правата за интелектуална сопственост или на употреба на биолошки и на еколошки ресурси, каде што овие држави се потписнички.

II Органи на Конвенцијата

Член 4 – Генерално собрание на државите-потписнички

1. Основано е Генерално собрание на државите-потписнички, во натамошниот текст од Конвенцијата именувано како „Генерално собрание“. Генералното собрание е независно тело на оваа конвенција.
2. Генералното собрание ќе се состанува на редовни седници на секои две години. Може да се состане на вонредна седница ако така одлучи, или по барање на Меѓувладиниот комитет за заштита на нематеријалното културно наследство или на барање барем на една третина од државите-потписнички.
3. Генералното собрание ќе утврди свој деловник на работа.

Член 5 – Меѓувладин комитет за заштита на нематеријалното културно наследство

1. Во рамките на УНЕСКО е формиран Меѓувладин комитет за заштита на нематеријалното културно наследство, во натамошниот текст „Комитет“. Ќе биде составен од претставници од 18 држави потписнички, избрани на состанокот на државите-потписнички во Генералното собрание, откако оваа конвенција ќе стапи на сила во согласност со член 34.
2. Бројот на државите-членки во Комитетот ќе се зголеми на 24 кога бројот на државите-потписнички на Конвенцијата ќе достигне 50.

Член 6 – Избор и времетраење на мандатот на државите-членки во Комитетот

1. Изборот на државите-членки во Комитетот ќе биде во согласност со принципите за еднаква географска застапеност и ротација
2. Државите-членки на Комитетот ќе се избираат на секои четири години од државите-потписнички на состанокот на Генералното собрание.
3. Сепак, мандатот на половината држави-членки на Комитетот избрани на првите избори се ограничува на две години. Овие држави ќе бидат избрани со ждрепка на првите избори.
4. На секои две години Генералното собрание ќе обновува половина од државите-членки на Комитетот.
5. Комитетот, исто така, ќе избира толку држави-членки колку што е потребно да се пополнат испразнетите места.
6. Држава-членка на Комитетот не може да биде избрана во два последователни мандати.
7. Државите-членки на Комитетот за свои претставници треба да избираат лица кои се квалификувани во разни области од нематеријалното културно наследство.

Член 7 – Функции на Комитетот

Независно од другите овластувања доверени со оваа конвенција, функциите на Комитетот ќе бидат да:

- ги промовира целите на конвенцијата и да го охрабрува и да го надгледува нејзиното спроведување;
- дава совети за најдобрите искуства и да дава препораки за мерки за заштита на нематеријалното културно наследство;
- до Генералното собрание да подготвува и да поднесува за одобрување нацрт-план за користење на изворите на Фондот, во согласност со член 25;
- изнаоѓа начини за зголемување на изворите и да презема неопходни мерки за таа цел, во согласност со член 25;
- подготвува и да поднесува на одобрување до Генералното собрание оперативни директиви за спроведувањето на оваа конвенција;
- ги прегледува, во согласност со член 29, извештаите поднесени од државите-потписнички и да направи резиме за Генералното собрание;
- ги прегледува барањата доставени од државите-потписнички и да одлучува по нив, во согласност со објективните критериуми за селекција утврдени од Комитетот и одобрени од Генералното собрание за:
 - упис во листите и предлозите споменати во членовите 16, 17 и 18;
 - доделување меѓународна помош во согласност со член 22.

Член 8 - Начин на работа на Комитетот

1. Комитетот ќе биде одговорен пред Генералното собрание. Ќе известува за сите свои активности и одлуки.
2. Комитетот ќе го усвои својот деловник на работа со дветретинско мнозинство.

3. Комитетот може привремено да формира какви било ad hoc консултативни тела коишто ги смета за неопходни за извршување на задачите.
4. Комитетот на своите средби може да поканува разни јавни или приватни тела, како и приватни лица компетентни за разни области од нематеријалното културно наследство, за да ги консултира за специфични проблеми.

Член 9 – Акредитација на советодавни организации

1. Комитетот ќе му предложи на Генералното собрание акредитација на невладини организации со признаена компетентност во полето на нематеријалното културно наследство. Овие организации ќе имаат консултативна функција пред Комитетот.
2. Комитетот, исто така, ќе му предложи на Генералното собрание критериуми и процедури за таква акредитација.

Член 10 – Секретаријат

1. Работата на Комитетот ќе биде помагана од Секретаријатот на УНЕСКО.
2. Секретаријатот ќе ја подготвува документацијата за Генералното собрание и за Комитетот, како и предлог-програмата за нивните средби, и ќе обезбеди спроведување на нивните одлуки.

III Заштита на нематеријалното културно наследство на национално ниво

Член 11 – Улога на државите-потписнички

Секоја држава-потписничка треба да:

- а) преземе неопходни мерки за да обезбеди заштита на нематеријалното културно наследство на нејзина територија;
- б) ги идентификува и да ги дефинира, во согласност со мерките за заштита од член 2, точка 3, различните елементи на нематеријалното културно наследство присутни на нејзина територија, со учество на заедници, групи и релевантни невладини организации.

Член 12 – Инвентари

1. За да се обезбеди идентификација во смисла на заштита, секоја држава-потписничка треба да изготви, во согласност со состојбата, еден или повеќе инвентари на нематеријалното културно наследство присутно на нејзината територија. Овие инвентари треба редовно да бидат ажурирани.
2. Секоја држава-потписничка, во согласност со член 29, при периодичното претставување на својот извештај пред Комитетот треба да приложи релевантни информации за таквите инвентари.

Член 13 – Други мерки за заштита

За да обезбеди заштита, развој и промовирање на нематеријалното културно наследство присутно на својата територија, секоја држава-потписничка треба да настојува да:

- a) усвои генерална политика за промоција на нематеријалното културно наследство во општеството и за интегрирање на заштитата на тоа наследство во планирањето на програмите;
- b) именува или да формира едно или повеќе компетентни тела за заштита на нематеријалното културно наследство присутно на нејзината територија;
- v) охрабрува изработка на научни, технички или уметнички студии, како и истражувачки методологии за ефективна заштита на нематеријалното културно наследство, особено нематеријалното културно наследство на кое му се заканува опасност;
- г) усвои соодветни законски, технички, административни и финансиски мерки за:
 - I. да се поттикне формирање или зајакнување на институции за обука во раководење со нематеријалното културно наследство и презентирање на тоа наследство преку трибини или простори или места наменети за нејзино претставување и изразување;
 - II. да се обезбеди пристап до нематеријалното културно наследство, притоа респектирајќи ги вообичаените практики што овозможуваат достапност до специфичните аспекти на тоа наследство;
 - III. да се формираат институции за документирање на нематеријалното културно наследство и да се олесни пристапот до нив.

Член 14 – Образование, подигање на свеста и зголемување на можностите

Секоја држава-потписничка со сите расположиви средства ќе настојува да:

- a) обезбеди препознавање, почитување и вреднување на нематеријалното културно наследство во општеството, особено преку:
 - I. образовни и информативни програми за подигање на свеста наменети за широката јавност, особено за помладите;
 - II. посебни образовни и тренинг-програми во рамките на заедници и заинтересирани групи;
 - III. активности за зголемување на можностите за заштита на нематеријалното културно наследство, особено во раководењето и во научните истражувања; и
 - IV. неформални начини за пренесување на знаењето;
- b) ја информира јавноста за опасностите што се закануваат на наследството и за активностите преземени со примена на оваа конвенција;
- v) го промовира образованието за заштита на природните предели и места со меморијално значење чие постоење е неопходно и претставува израз на нематеријалното културно наследство.

Член 15 – Учество на заедници, групи и поединци

Во рамките на активностите за заштита на нематеријалното културно наследство, секоја држава-потписничка ќе настојува да обезбеди најголемо можно учество на заедници, групи и, каде што е можно, поединци што го создаваат, одржуваат и пренесуваат тоа наследство и активно да ги вклучи во активностите за негово менаџирање.

IV. Заштита на нематеријалното културно наследство на меѓународно ниво

Член 16 – Репрезентативна листа на нематеријалното културно наследство на човештвото

1. За да се обезбеди поголем увид во нематеријалното културно наследство и свест за неговото значење, како и да се охрабри дијалогот во врска со културниот диверзитет, Комитетот, на предлог од заинтересираните држави-потписнички, ќе воспостави, ќе ажурира и ќе публикува Репрезентативна листа на нематеријално културно наследство на човештвото.
2. До Генералното собрание Комитетот ќе ги поднесе на одобрување критериумите за формирање, ажурирање и публикување на таа репрезентативна листа.

Член 17 – Листа на нематеријално културно наследство за кое е неопходна итна заштита

1. Со цел да се преземат соодветни мерки за заштита, Комитетот треба да востанови, да ажурира и да публикува Листа на нематеријално културно наследство за кое е потребна итна заштита, и тоа наследство, на барање од заинтересираната држава-потписничка, да го внесе во Листата.
2. Комитетот треба да ги подготви и до Генералното собрание да ги поднесе на одобрување критериумите за формирање, ажурирање и публикување на таа листа.
3. Во случаи на крајна итност – за кои објективни критериуми ќе бидат одобрени од Генералното собрание на предлог од Комитетот – Комитетот може да внесе сегменти од засегнатото наследство во Листата спомената во параграф 1, во согласност со државата-потписничка.

Член 18 - Програми, проекти и активности за заштита на нематеријалното културно наследство

1. Врз основа на предлозите поднесени од државите-потписнички и во согласност со критериумите дефинирани од Комитетот и потврдени од Генералното собрание, Комитетот повремено треба да врши селекција и да промовира национални, субрегионални и регионални програми, проекти и активности за заштита на наследството за кои смета дека најдобро ги рефлектираат принципите и целите на оваа конвенција, земајќи ги предвид посебните потреби на земјите во развој.

2. За таа цел треба да прима, да разгледува и да одобрува барања за меѓународна помош од државите-потписнички за подготвување на таквите предлози.
3. Комитетот ќе го надгледува спроведувањето на таквите проекти, програми и активности, дисеминирајќи ги најдобрите искуства според процедурите што ќе ги определи.

V. Меѓународна соработка и помош

Член 19 – Соработка

1. За целите на оваа конвенција, меѓу другото, меѓународната соработка вклучува и размена на информации и искуства, заеднички иницијативи, како и втемелување механизам за помош на државите-потписнички во нивните напори за заштита на нематеријалното културно наследство.
2. Без да бидат повредени одредбите на нивната национална легислатива и обичајно право и практика државите-потписнички, свесни дека заштитата на нематеријалното културно наследство е од општ интерес за човештвото, се ангажираат да соработуваат на билатерално, субрегионално, регионално и меѓународно ниво.

Член 20 – Цели на меѓународна помош

Меѓународна помош може да биде доделена за следните цели:

- а) заштита на наследство внесено во Листата на нематеријално културно наследство неопходно за итна заштита;
- б) подготовка на инвентари во врска со член 11 и 12;
- в) поддршка на програми, проекти и активности преземени на национално, субрегионално и регионално ниво чија цел е заштита на нематеријалното културно наследство;
- г) секоја друга цел што Комитетот ја смета за неопходна.

Член 21 – Форми на меѓународна помош

Помошта одобрена од Комитетот за државата-потписничка треба да биде во согласност со оперативните директиви предвидени со член 7 и со спогодбата спомената во член 24 и може да биде во следните форми:

- а) студии поврзани со различни аспекти на заштита;
- б) обезбедување експерти и практичари;
- в) обука на целокупниот персонал;
- г) разработка на нормативни и други мерки;
- д) создавање и функционирање на инфраструктури;
- ѓ) обезбедување опрема и знаење;
- е) други форми на финансиска и техничка помош и, во неопходни случаи, нискокаматни заеми и донации.

Член 22 – Услови за меѓународна помош

1. Комитетот ќе ја востанови процедурата за разгледување на барањата за меѓународна помош и ќе ги прецизира елементите што треба да бидат внесени во барањата, како што се предвидените мерки и потребните интервенции, заедно со процена на трошоците.
2. Во итни случаи, барањата за помош Комитетот ќе ги разгледува како приоритетни.
3. За да се постигне решение Комитетот, ако тоа го смета за неопходно, ќе преземе изготвување на студии како и консултации.

Член 23 – Барања за меѓународна помош

1. Секоја држава-потписничка може да поднесе барање до Комитетот за меѓународна помош за заштита на нематеријалното културно наследство присутно на нејзина територија.
2. Такво барање може да биде поднесено заедно од две или повеќе држави-потписнички.
3. Барањето треба да ги содржи елементите од информациите предвидени со член 22, параграф 1, заедно со неопходната документација.

Член 24 – Улога на државите-потписнички - кориснички

1. Во согласност со одредбите на оваа конвенција, меѓународната помош ќе биде регулирана со договор склучен меѓу државата-потписничка – корисничка и Комитетот.
2. Како општо правило, државата-потписничка - корисничка, во рамките на своите финансиски средства, ќе учествува во трошоците на мерките за заштита за кои е предвидена меѓународна помош.
3. Државата-потписничка - корисничка, до Комитетот ќе поднесе извештај за користење на помошта предвидена за заштита на нематеријалното културно наследство.

VI. Фонд за нематеријално културно наследство

Член 25 – Карактер и извори на финансирање на Фондот

1. Формиран е „Фонд за заштита на нематеријалното културно наследство“, во натамошниот текст „Фонд“.
2. Фондот се состои од депонирани средства во согласност со финансиските регулативи на УНЕСКО.
3. Изворите на Фондот се состојат од:
 - а) прилози од државите-потписнички;
 - б) средства наменети за таа цел од Генералната конференција на УНЕСКО;
 - в) прилози, подароци или оставнини од:
 - I. други држави;
 - II. организации и програми на системот на Обединетите нации, особено Програмата за развој на ОН, како и други меѓународни организации;
 - III. јавни или приватни тела или поединци;

- г) камати од средствата на Фондот;
 - д) собрани средства и приходи од настани организирани во корист на Фондот;
 - ѓ) други извори авторизирани според регулативите на Фондот, одобрени од Комитетот.
4. За користење на средствата од Комитетот ќе биде одлучено врз основа на упатствата востановени од Генералното собрание.
 5. Комитетот може да прифати прилози и други форми на помош наменети за општи и специфични цели, а кои се однесуваат на посебни проекти, доколку тие проекти биле одобрени од Комитетот;
 6. Фондот нема да ги прифати прилозите условени од политички, економски или други барања што не се компатибилни со целите на оваа конвенција

Член 26 – Прилози за Фондот од државите-потписнички

1. Независно од дополнителните доброволни прилози, државите-потписнички на оваа конвенција се обврзуваат да уплаќаат прилог во Фондот, барем на секои две години, сума која пресметана според единствен процент применлив за сите држави-потписнички, ќе биде определена од Генералното собрание. Оваа одлука на Генералното собрание ќе биде донесена со мнозинство од присутните држави-потписнички кои гласаат и кои не се изјасниле според параграф 2 од истиот член. Во никој случај, прилогот на државата-потписничка не треба да надминува 1% од нејзиниот придонес во редовниот буџет на УНЕСКО.
2. Сепак, секоја држава, во согласност со изнесеното во член 32 или член 33 од оваа конвенција, во времето на депонирање на своите инструменти за ратификација, прифаќање, одобрување или пристапување, може да изјави дека нема да биде обврзана според одредбите од параграф 1 од овој член.
3. Државата-потписничка на оваа конвенција којашто се произнела во врска со став 2 од овој член треба да настојува да се повлече дотичната декларација, известувајќи го Генералниот директор на УНЕСКО. Сепак, повлекувањето на декларацијата не треба да има влијание врз контрибуцијата од таа држава, сè до датумот на отворањето на дотичната седница на Генералното собрание.
4. Со цел да се овозможи Комитетот ефикасно да ја планира својата работа, прилозите на државите-потписнички на оваа конвенција кои се произнеле согласно со параграф 2 од овој член редовно ќе се плаќаат, најмалку на секои две години, и треба да бидат што е можно поприближни до прилозите што би требало да ги даваат во случај да се обврзани со одредбите во став 1 од овој член.
5. Секоја држава-потписничка на оваа конвенција којашто заостанува со плаќањето на своите задолжителни или доброволни прилози за тековната година како и за претходната календарска година нема да биде прифатена за членка на Комитетот; оваа одредба нема да се однесува на првиот избор. Мандатот на секоја држава што веќе е членка на Комитетот ќе престане во моментот на изборот предвиден со член 6 од оваа конвенција.

Член 27 – Доброволни дополнителни прилози во Фондот

Државите-потписнички кои сакаат да дадат доброволни прилози, покрај оние предвидени со член 26, треба да го информираат Комитетот што е можно побрзо за тој да може да ги усогласи планираните активности.

Член 28 – Меѓународни кампањи за собирање средства

Државите-потписнички, во рамките на своите можности, треба да ги поддржуваат меѓународните кампањи за собирање средства организирани во корист на Фондот под покровителство на УНЕСКО.

VII. Извештаи

Член 29 – Извештаи од државите-потписнички

Државите-потписнички се должни до Комитетот да достават, почитувајќи ја предвидената форма и периодичност, извештаи за законодавни, регулаторни и други мерки предвидени за спроведување на оваа конвенција.

Член 30 – Извештаи на Комитетот

1. Врз база на активностите и на извештаите од државите-потписнички споменати во член 29, Комитетот треба да поднесува извештај до Генералното собрание на секоја негова седница.
2. Извештајот треба да биде поднесен на Генералната конференција на УНЕСКО.

VIII. Преодна одредба

Член 31 – Во врска со прогласувањето ремек-дела од усното и нематеријалното наследство на човештвото

1. Комитетот треба да ги вклучи елементите прогласени за „ремек-дела на усно и нематеријално наследство на човештвото“ во Репрезентативната листа на нематеријалното културно наследство на човештвото пред стапувањето на сила на оваа конвенција.
2. Интегрирањето на овие елементи во Репрезентативната листа на нематеријално културно наследство на човештвото во никаков случај не треба однапред да наметнува критериуми за идните вклучувања во согласност со член 16, став 2.
3. По стапувањето на сила на оваа конвенција нема да има други прогласувања.

IX. Завршни одредби

Член 32 – Ратификација, прифаќање или одобрување

1. Конвенцијата ќе биде предмет на ратификација, прифаќање или одобрување од државите-членки на УНЕСКО во согласност со нивните уставни постапки.
2. Инструментите за ратификација, прифаќање или одобрување ќе бидат депонирани кај Генералниот директор на УНЕСКО.

Член 33 – Пристапување

1. Конвенцијата ќе биде отворена за пристапување за сите држави кои не се членки на УНЕСКО поканети од Генералната конференција на УНЕСКО да пристапат кон неа.
2. Оваа конвенција, исто така, ќе биде отворена за пристапување на териториите што уживаат потполна внатрешна автономија, признати како такви од Обединетите нации, но кои немаат целосна независност во согласност со Резолуцијата 1514 (XV) на Генералното собрание, и кои имаат надлежност во врска со прашања регулирани со оваа конвенција, вклучувајќи ја надлежноста да склучуваат договори по вакви прашања.
3. Инструментот за пристапување ќе биде депониран кај Генералниот директор на УНЕСКО.

Член 34 - Стапување на сила

Оваа конвенцијата ќе стапи на сила три месеци по депонирањето на триесеттиот инструмент за ратификација, прифаќање, одобрување или пристапување, но само за државите што ги имаат депонирано соодветните инструменти за ратификација, прифаќање, одобрување или пристапување на или пред определениот рок. Конвенцијата ќе стапи на сила и за секоја друга држава-потписничка три месеци по депонирање на нејзиниот инструментот за ратификација, прифаќање, одобрување или пристапување.

Член 35 – Федерални и неунитарни уставни системи

Следните одредби ќе се однесуваат на државите-потписнички со федерален или неунитарен уставен систем:

- а) во врска со одредбите од оваа конвенција, чие спроведување е под јурисдикција на федералната или на централната законодавна власт, обврските на федералната или на централната влада ќе бидат исти како и на државите-потписнички што не се федерални држави;
- б) во врска со одредбите на оваа конвенција, чие спроведување е под јурисдикција на секоја од конститутивните држави, земји, провинции или кантони што не се обврзани со уставниот систем на федерацијата да преземат законски мерки, федералната влада ќе ги информира надлежните тела од тие држави, земји, провинции или кантони за дотичните одредби со препорака за нивно усвојување.

Член 36 – Откажување

1. Секоја држава-потписничка има право да се откаже од оваа конвенција.

2. Откажувањето ќе биде извршено со депониран документ во писмена форма кај Генералниот директор на УНЕСКО.
3. Откажувањето стапува на сила дванаесет месеци по приемот на инструментот за откажување. Во никаков случај тоа нема да влијае на финансиските обврски на државата-потписничка што се откажува до датумот на ефектуариње на откажувањето.

Член 37 – Должности на депозитарот

Генералниот директор на УНЕСКО, како депозитар на оваа конвенција, ќе ги информира државите-членки на Организацијата, државите што не се членки на Организацијата на кои се однесува член 33, како и Обединетите нации, за депонирање на сите инструменти за ратификација, прифаќање, одобрување или пристапување предвидени со членовите 32 и 33, како и за откажувањето предвидено со член 36.

Член 38 – Амандмани

1. Секоја држава-потписничка може, со обраќање во писмена форма упатена до Генералниот директор, да предлага амандмани на оваа конвенција. Генералниот директор амандманите ќе ги препрати до сите држави-потписнички. Ако во рок од шест месеци од датумот на испраќање на амандманите најмалку една половина од државите-потписнички позитивно одговорот на барањето, Генералниот директор предлогот ќе го стави на дневен ред на следниот состанок на Генералното собрание за дискусија како и за можно прифаќање.
2. Амандманите ќе бидат прифатени со двотретинско мнозинство од државите-потписнички присутни и со право на глас.
3. Кога ќе бидат прифатени, амандманите на оваа конвенција ќе бидат поднесени за ратификација, прифаќање, одобрување и пристапување до државите-потписнички.
4. Амандманите ќе стапат на сила, но само во државите коишто ги ратификувале, прифатиле, одобриле или пристапиле, три месеци по депонирањето на инструментите споменати во параграф 3 од овој член од две третини од државите-потписнички. Понатаму, за секоја држава-потписничка што го ратификува, прифаќа, одобрува или пристапува кон амандманот, тој амандман ќе стапи на сила три месеци по депонирањето на инструментот од државата-потписничка за ратификација, прифаќање, одобрување или пристапување.
5. Процедурата утврдена во параграфите 3 и 4 нема да се применува на амандманите во член 5 што се однесуваат на бројот на држави-членки во Комитетот. Овие амандмани ќе стапат на сила тогаш кога ќе бидат прифатени.
6. Држава што станува потписничка на оваа конвенција по стапување на сила на амандманите во согласност со параграф 4 од овој член, во случај да не се изјасни поинаку, ќе се смета за:
 - а) потписничка на оваа конвенција дополнета со амандман; и
 - б) потписничка на недоволната со амандман Конвенција што се однесува на секоја држава-потписничка што не е обврзана со овие амандмани.

Член 39 – Авторизирани текстови

Конвенцијата е подготвена на арапски, кинески, англиски, француски, руски и шпански јазик и сите шест верзии се со подеднаква важност.

Член 40 – Регистрирање

Во согласност со член 102 од Повелбата на Обединетите нации, оваа конвенција ќе биде регистрирана во Секретаријатот на Обединетите нации по барање на Генералниот директор на УНЕСКО.

Член 3

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.